

Reykjavík, 12. maí 2015

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis
nefndarsvid@althingi.is

700. mál til umsagnar frá nefndasviði Alþingis

Félag íslenskra bókaútgefenda lýsir því yfir að félagið er almennt jákvætt vegna frumvarps til laga um breytingar á höfundalögum nr. 73/1972, með síðari breytingum.

Bryndís Loftsdóttir
Félag íslenskra bókaútgefenda
fibut@fibut.is

Félag íslenskra hljómlistarmanna
Rauðagerði 27
108 Reykjavík
Kt. 530169-5539
S:588-8255 F: 588-8215
Netfang: fi@fi.is
Heimasíða: <http://www.fi.is>

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis
Skrifstofu Alþingis,
150 Reykjavík

Reykjavík 18.5. 2015

Efni : Umsagnir um frumvörp um breytingar á höfundalögum

Félag íslenskra hljómlistarmanna eru samtök með 620 félagsmanna. Fyrir Alþingi haf nú verið lögð fram eftirfarandi þrjú frumvörp sem

1. Frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, (innleiðing tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum), mál nr.700,
2. Frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum, nr. 73/1972, með áorðnum breytingum, (Lenging verndartíma hljóðrita.), mál nr. 701
3. Frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, með áorðnum breytingum,(endurskoðun höfundalaga – einkaréttindi höfunda og samningskvaðir), mál nr. 703.

Öll þessi frumvörp hafa í för með sér réttarbætur bæði fyrir notendur og hljómlistarflytjendur, þau ákvæði sem einkum hafa verið skoðuð af hálfu FÍH hvað listflytjendur snertir eru ákvæðin í frumvarpi í 1. tölulið hér að ofan sem varða heimild Ríkisútvarpsins og annarra útvarpsstofnana að nota flutning hljómlistarflytjenda sem áður hafa verið flutt. Þar sem skýrt kemur fram að semja þarf um slík not við flytjendur áður en að slíkri endurnotkun kemur telur FÍH öll skilyrði vera til staðar til að fallast á orðalag frumvarpsins í þessu efnun. Lenging verndartíma hefur lengi verið eitt af forgangsmálum FÍH en því miður hefur töluvert dregist að leiða í íslensk lög Evróðutillskipunina um lengingu verndartíma.

Stjórn FÍH mælir eindregið með því að öll þessi frumvörp verði lögfest á yfirstandandi vörþingi.

Virðingarfyllst

F.h. FÍH

Björn Th. Arnason

Höfundaréttarfélag Íslands

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis
Skrifstofu Alþingis
150 Reykjavík

Reykjavík 15.5. 2015

Höfundaréttarfélag Íslands vill undirstrika mikilvægi frumvarps til breytinga á höfundalögum sem fjallar um endurskoðun á I. kafla höfundalaga og um samningskvaðir sem er að finna í II. kafla höfundalaga.

Í fyrsta lagi er endurskoðun I. kafla, sem lýtur að því að uppfæra og samræma orðalag á þeim skilgreiningum um inntak höfundaréttar sem þar er að finna. Sú uppfærsla og samræming er mikilvæg. Fyrst til að skýra nánar inntak höfundaréttar og sérstaklega til að undirstrika að það á við bæði í hliðrænum og stafrænum heimi. Jafnframt er hér tryggt að samræmi sé á milli orðalags þeirra ákvæða og tilskipunar 2001/29/EB um samræmingu tiltekinna þátta höfundaréttar og skyldra réttinda í upplýsingasamfélaginu, sem fellur undir EES samninginn. Við samræmingu orðalags í frumvarpinu var stuðst við sambærilegt orðalag í norrænni löggjöf.

Í öðru lagi lýtur endurskoðunin að því að samræma núgildandi ákvæði höfundalaga um samningskvaðir, leggja til fleiri samningskvaðaákvæði og tryggja enn frekar rétt utanfélagsmanna rétthafasamtaka sem bundnir eru af samningum sem falla undir samningskvaðaákvæði. Eins og segir í frumvarpinu er með samningskvöð:

... átt við það að ákveðið er með lögum að notendum verka sem varin eru af höfundarétti, sem gert hafa samning við höfundaréttarsamtök um notkun á verkum aðildarfélaga/félagsmanna þeirra (t.d. með ljósrítun), skuli einnig vera heimilt að nýta verk höfunda sem standa utan samtakanna enda séu verkin sömu tegundar og verk sem samningurinn tekur til og notkunin að öðru leyti háð ákvæðum samningsins. Þetta fyrirkomulag auðveldar notkun verka, til hagsbóta fyrir rétthafa og notendur, í þeim tilvikum sem um mikla notkun fjölda verka er að ræða.

Samningskvaðir tryggja aðgang notenda, sérstaklega millinotenda eins og útvarpsstöðva, safna og menntastofnana að höfundaréttarvernduðum verkum, og þessir millinotendur geta síðan miðlað verkunum til almennings löglega, og jafnframt tryggja þær sanngjarnt endurgjald til höfunda og annarra rétthafa. Samningskvaðir eru gagnlegar á sviðum þar sem of dýrt er fyrir notendur verka að semja á einstaklingsgrundvelli við höfunda og aðra rétthafa vegna fjölda verka sem nota þarf, t.d. vegna spilunar tónlistar í útvarpi. Með þeim breytingum sem lagðar eru til á samningskvaðaákvæðum er verið að tryggja samræmi í notkun samningskvaða á mismunandi sviðum og jafnframt að tryggja enn betur rétt utanfélagsmanna. Ennfremur er verið að leggja til að unnt sé að semja á grundvelli samningskvaðar á fleiri sviðum, m.a. til að gefa bókasöfnum og öðrum söfnum tækifæri til að nota verk t.d. á netinu, hvort sem rétthafar þeirra eru þekktir eða ekki, til að auðvelda útvarpsstöðvum að endurnýta verk frá eldri útsendingum sínum og til eintakagerðar útsendinga útvarps (hljóð- og sjónvarps) fyrir blinda, sjón-og heyrnarskerta.

Höfundaréttarfélag Íslands telur mikla réttarbót felast í frumvarpinu og verði það að lögum sé þar með tryggður aukinn aðgangur almennings að höfundaréttarvörðum verkum og jafnframt að höfundar og aðrir rétthafar fái sanngjarnt endurgjald fyrir sitt framlag til menningar og lista í landinu.

F.h. Höfundaréttarfélags Íslands

Gunnar Guðmundsson formaður

Til: Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis

Frá: Rán Tryggvadóttur, formanni höfundaréttarnefndar

dags. 13. maí 2015

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breyt. á höfundalögum vegna innleiðingar á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum, 700. mál.

Þetta frumvarp er lagt fram til að innleiða tilskipun 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum. Munaðarlaus teljast þau verk sem lúta höfundavernd en ekki er vitað hverjir eru höfundar (rétthafar) verkanna eða hvar þá er að finna. Ekki liggja fyrir nákvæmar tölur um hver fjöldi munaðarlausra verka er en ljóst að um verulegan fjölda er að ræða í ákveðnum flokkum verka. Þannig er talið að t.d. um 12% kvikmynda falli í þann hóp, áætlanir um fjölda munaðarlausra verka í rituðu máli sveiflast á milli 5% til 50% og ekki er vitað um rétthafa allt að 90% ljósmynda. Ef ekki er vitað hver rétthafi verka er eða ekki hægt að staðsetja þá, leiðir af sjálfu sér að ekki er hægt að leita leyfis til að nota þau verk. Tilgangur tilskipunarinnar og frumvarpsins er því að auðvelda menningarstofnunum að nota verk sem eru í söfnum þeirra og þannig er ástatt um. Til þess að þeim stofnunum sé heimilt að nota munaðarlaus verk þurfa þær að gera ítarlega leit að rétthöfum. Ef slík leit hefur farið fram án árangurs er viðkomandi stofnun heimilt að nota verkið, m.a. að gera eintak af því og gera það aðgengilegt almenningi, t.d. með að setja það á netið. Slík not væru stofnunum að kostnaðarlausu.

Ljóst er að þessi lagasetning getur komið þeim menningarstofnunum sem hún tekur til að gagni, sérstaklega þegar um er að ræða afmarkaðan hóp verka sem stofnunin vill nota. Jafnframt er mikilvægt að lögleiða tilskipunina hér til að stofnanir hér á landi séu jafnsettar sambærilegum stofnunum í Evrópu hvað varðar not munaðarlausra verka. Hins vegar er vert að minnast á að tilskipunin hefur verið gagnrýnd fyrir að nýtast ekki nægilega vel fyrir menningarstofnanir. Sérstaklega hefur skilyrðið um að leit skuli vera ítarleg verið þyrnir í augum margra því slík ítarleg leit er kostnaðarsöm og tímafrek og leiði því til þess að fyrirkomulagið komi ekki að tilætluðum notum fyrir menningarstofnanir þegar um er að ræða not mikils fjölda verka. Skilyrðið um ítarlega leit er hins vegar eitt af grundvallaratriðum tilskipunarinnar og ekki unnt að innleiða efni hennar án þess að lögleiða jafnframt skyldu til ítarlegrar leitar.

Norrænar nágrannarþjóðir okkar hafa öll innleitt tilskipunina og því rétt að við gerum það einnig enda skuldbundin til þess. Hins vegar er í norrænum höfundarétti að finna ákvæði sem er mun auðveldara í framkvæmd fyrir menningarstofnanir sem vilja nota verk í sínum safnkosti, án tillits til hvort þau séu munaðarlaus eða ekki. Það er sérstakt samningskvaðaákvæði sem liðkar til um samninga um fjöldanot verka í söfnum. Því er í frumvarpi sem lagt er fram samhliða þessu lagt til að tekið verði upp slíkt samningskvaðaákvæði fyrir söfn, sbr. 5. gr. frumvarps um breytingu á höfundalögum (endurskoðun höfundalaga, einkaréttindi höfunda og samningskvaðir), mál. 702, sjá nánar um það í lok umfjöllunar í III. kafla 7. tl. almennra athugasemda með þessu frumvarpi (bls. 8).

Þetta frumvarp sem hér er fjallað um mun gagnast íslenskum menningarstofnunum að ákveðnu marki og því mikilvægt að það verði lögleitt sem fyrst. Jafnframt er mikilvægt fyrir þessar sömu stofnanir að samhliða frumvarp(mál. 702) sem leggur m.a. til sérstaka samningskvöð fyrir bókasöfn verði einnig lögfest svo fljótt sem verða má.

IMMI, alþjóðleg stofnun um upplýsinga- og tjáningarfrelsi
Austurstræti 14, 101 Reykjavík, Iceland
info@immi.is / http://www.immi.is

Nefndasvið Alþingis

15. maí 2015

IMMI stofnun um upplýsinga- og tjáningarfrelsi veitir hér umsögn um mál 700 - um breytingu á höfundalögum.

Bendir stofnunin á að höfundaréttarlög þarfnast lengri tíma til yfirferðar og hvetur stofnunin til þess að horft sé til breytinga á lagasetningu í þessum efnum í Evrópu sem nú er í undirbúningi.

Mun stofnunum þeim, svo sem menningarstofnunum, sem heimila á notkun munaðarlausra verka, bera skylda til að tryggja aðgengi almennings að slíkum verkum? Er þá átt við hvort farið sé fram á að upplýsingaaðgengi almennings sé aukið, eða hvort einungis sé verið að heimila slíka aukningu.

Stofnunin áréttar að um mjög viðamikil mál er að ræða og þarfnast þau ítarlegrar yfirferðar. Mun stofnunin taka því fagnandi að fá tækifæri til að veita frekari umsagnir og ráðleggingar, sé eftir þeim óskað, ef þessi mál fá þann úrvinnslutíma er þau þurfa. Þá bendir stofnunin aftur á það að verið er að vinna að úrbótum á höfundaréttarlögum í Evrópu um þessar mundir en sú vinna sem þar er í framkvæmd getur einnig nýst vel við vinnu þessara mála hér á landi.

Virðingarfyllt

Fyrir hönd IMMI,

Guðjón Idir Guðnýjarson
Framkvæmdastjóri IMMI

Samband flytjenda og hljómplötuframleiðenda
Collecting Society for Performing Artists and Phonogram Producers

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis
Skrifstofu Alþingis,
150 Reykjavík

Seltjarnarnesi 15. 5. 2015

Efni : Umsagnir um 3 frumvörp um breytingar á höfundalögum

Í bréfi þessu mun Samband flytjenda og hljómplötuframleiðenda gefa umsagnir um þrjú frumvörp sem lögð hafa verið fyrir Alþingi á 144. löggjafarþingi 2014-2015 þ.e. frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, með áorðnum breytingum (innleiðing tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum), mál nr.700, frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum, nr. 73/1972, með áorðnum breytingum, (Lenging verndartíma hljóðrita.), mál nr. 701 og frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, með áorðnum breytingum,(endurskoðun höfundalaga – einkaréttindi höfunda og samningskvaðir), mál nr. 703.

Öll þessi frumvörp hafa í för með sér réttarbætur bæði fyrir notendur og réttihafa, en efni frumvarpsins um lengingu verndartíma hefur lengi verið baráttumál bæði fyrir hljómlistarflytjendur og hljómplötuframleiðendur, en lagafrumvarpinu er ætlað að leiða í íslensk lög hluta af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2011/77/ESB frá 27. september 2011 um breytingu á tilskipun 2006/116/EB um verndartíma höfundaréttar og tiltekinn skyldra réttinda. EES-EFTA ríkjum var veittur frestur til 1. ágúst 2014 til að innleiða tilskipunina. Er því ljóst að löngu ert tímært að lögfesta þessi ákvæði um aukin réttindi, höfunda, flytjenda og hljómplötuframleiðenda.

Stjórn SFH mælir eindregið með því að öll þessi frumvörp verði lögfest á yfirstandandi vörþingi.

Virðingarfyllt

F.h. Sambands flytjenda og hljómplötuframleiðenda

Gunnar Guðmundsson framkvstj.

Nefndasvið Alþingis
b.t. allsherjar- og menntamálanefndar Alþingis
nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 15. maí 2015

Efni: Umsögn um frumvarp til breytinga á höfundalögum (innleiðing tilskipunar, munaðarlaus verk), 700. mál

Vísast til frumvarps til breytinga á höfundalögum, nr. 73/1972, með síðari breytingum (innleiðing tilskipunar, munaðarlaus verk), sbr. þingskjal nr. 1174. Er með umræddu frumvarpi innleidd tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum.

Samtök íslenskra kvikmyndaframleiðenda („SÍK“) fagna umræddu frumvarpi og telja mikilvægt að það nái fram að ganga til að leysa úr tiltekinni óvissu sem ríkir um notkun munaðarlausra verka.

SÍK leggja því til að frumvarpið verði samþykkt en áskilja sér þó rétt á síðari stigum til að koma með frekari athugasemdir við efni frumvarpsins.

f.h. SÍK

Hilmar Sigurðsson
formaður SÍK

f.h. SI

Katrín D. Þorsteinsdóttir
forstöðumaður hugverkaiðnaðar
og mannaúts SI

Reykjavík 19. maí 2015

Nefndasvið Alþingis
Allsherjar- og menntamálanefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík
nefnasvid@althingi.

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum (munaðarlaus verk) 700. mál.

STEF gerir ekki athugasemdir við ofangreint frumvarp sem innleiðir í íslensk lög tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum.

Frumvarpið gerir tilteknum stofnunum og aðilum sem veita opinbera þjónustu möguleika á að stafvæða evrópskan menningararf með því að stafvæða munaðarlaus verk í söfnum sínum til að varðveita og gera þau aðgengileg til birtingar á netinu. Ljóst er að varðveiting menningararfs til framtíðar er hverju menningarsamfélagi mikilvægur. Samkvæmt frumvarpinu teljast munaðarlaus verk vera verk sem njóta höfundaréttar en þar sem höfundur eða aðrir réttahafar eru ekki þekktir eða ekki vitað hvar þá er að finna þannig að ekki er unnt að leita heimildar hjá viðkomandi til að stafvæða verkin og gera þau aðgengileg.

STEF telur þá varnagla mikilvæga sem finna má í frumvarpinu að þessu leyti, þ.e.a.s. að ítarleg leit skuli hafa farið fram að rétt höfum áður en not hefjast, skrá skuli haldin yfir leitina til að sýna fram á hana svo og að réttahafar verks geti hvenær sem er komið og afturkallað stöðu munaðarlaus verks hvað varðar hans eða hennar rétt á auðveldan hátt. Þá er einnig mikilvægt að komi rétt hafi fram tíðar og afturkalli stöðu verksins eigi hann rétt á sanngjörnum bótum.

Virðingarfyllst

F.h. STEFs

Guðrún Björk Bjarnadóttir, framkv.stj.